

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 1509/2
Podgorica, 18.07.2023. godine

Na osnovu člana 40, 140, 141 i 143 Zakona o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list Crne Gore“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „TV Prva“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, jer je dana 05. Juna 2023.godine, u okviru informativne emisije „Žurnal“, omogućio prikriveno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore koji su održani 11. juna 2023. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog emitovanja prikrivenog medijskog predstavljanja, što je zabranjeno članom 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023. godine („Sl. list Crne Gore“, br. 34/23).
3. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru televizijskog programa „TV Prva“, u okviru informativne emisije „Žurnal“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:
„Agencija za elektronske medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'AST' upozorenje zbog toga što je dana 05. juna 2023. godine, u okviru informativne emisije 'Žurnal', omogućavao prikriveno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore.“
4. Privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za elektronske medije o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje televizijskog programa „TV Prva“, čiji je emiter privredno društvo „AST“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da su dana 05. Juna 2023.godine, emitovani sadržaji u kojima je vršeno medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore koji su održani 11. juna 2023. godine (Nalaz Sektora za monitoring br. 02-1509 od 21.06.2023. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: „Agencija“) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana čl. 4 st. 1 i 8 Pravilnika o pravima i

obavezama emitera tokom kampanje za prijevremene izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 11. juna 2023. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1509/1 od 22.06.2023. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio traženo izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- medijsko predstavljanje se ostvaruje kroz programske sadržaje namijenjene informisanju o predizbornim aktivnostima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista, njihovom predstavljanju ili političkom oglašavanju (čl. 2 st. 3 Pravilnika);
- političko oglašavanje je radio ili televizijsko oglašavanje, sa ili bez finansijske nadoknade, kojim se preporučuje kandidat ili njegove aktivnosti, ideje ili politički stavovi (čl. 96a Zakona o elektronskim medijima i čl. 2 stav 4 Pravilnika).
- predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje se kroz debate, sučeljavanja, intervjue i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene predsjedničkim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosilaca izbornih lista i kandidata sa izbornih lista (član 3 stav 2 Pravilnika).
- političko oglašavanje ostvaruje se u vidu besplatnih ili plaćenih oglasa, najava i izvještaja sa promotivnih skupova (član 3 stav 3 Pravilnika).
- političkim oglašavanjem će se smatrati i svi oblici medijskog predstavljanja iz stava 2 ovog člana, koji se ostvaruju uz novčanu ili drugu nadoknadu (član 3 stav 4 Pravilnika).
- članom 4 stav 1 Pravilnika propisano je da medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja, i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“.
- članom 8 stav 1 Pravilnika zabranjeno je prikriveno medijsko predstavljanje. Istim članom Pravilnika (stav 2) je propisano da emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa, funkcionera i kandidata, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike. Takođe je propisano (stav 3) da je emiter dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera, kandidata i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na kandidata ili njegove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je dana 5.6.2023. godine u terminu od 18:59:36 do 19:33:17 (33 minuta 41 sekunda) emitovao centralnu informativnu emisiju *Žurnal*, u okviru koje je vršeno medijsko predstavljanje liste „Za budućnost Crne Gore (Nova srpska demokratija, Demokratska narodna partija Crne Gore, Radnička partija)“ za parlamentarne izbore održane 11. juna 2023. godine. Gost u studiju bio je Milan Knežević, najavljen kao predsjednik Demokratske narodne partije i nosilac liste „Za budućnost Crne Gore“.
2. Na samom početku intervjua, u terminu od 19:01:12 do 19:03:23 sati (2 minuta 11 sekundi) emitovan je segment razgovora koji se odnosi na slučaj korejskog državljanina Do Kvona, čiji transkript slijedi.

Voditeljka u studiju: *„Kako komentarišete činjenicu da je sud donio odluku da pusti državljane Južne Koreje da se brane sa slobode, a ne puštaju Mila Božovića koji je ključna ličnost za uspjeh turističke sezone u Crnoj Gori? Kako sud više vjeruje strancima da neće pobjeći, nego čovjeku koji je utemeljen u Crnoj Gori?“*

Milan Knežević, DNP-ZBCG: „Neposredno pred početak vašeg Žurnala javnost je obaviještena da je ovaj Korejac Kvon, koji je prema navodima optužnice oštetio SAD i Južnu Koreju za oko 40 milijardi eura, napisao pismo ministru pravde Kovaču, specijalnom državnom tužiocu, odnosno glavnom specijalnom tužiocu gospodinu Novoviću i premijeru Dritanu Abazoviću, u kojem ih je navodno obavijestio o svojim vezama sa doskorašnjim ministrom finansija gospodinom Spajićem. To je veoma zabrinjavajuće za čitav izborni proces. Ja ne želim da ulazim u konstrukcije da li je to pismo istinito ili nije istinito, ali je unijelo dovoljno uznemiravanja u crnogorsku javnost, iako je prošlo nekih sat vremena od kako su se pojavili ti navodi. I želim da pozovem i gospodina Novovića i gospodina Kovača i gospodina Abazovića da se oglase i da eliminišu svake pretpostavke koje bi mogle da ugroze izborni proces, koji se približava kraju. Jer ako su tačne te spekulacije koje se pominju, da je ovaj gospodin Kvon finansirao Pokret Evropa sad za vrijeme lokalnih izbora, za vrijeme predsjedničkih izbora, a evo sad i za vrijeme parlamentarnih izbora da su ostala neka sredstva, mislim da treba da se oglasi gospodin Jakov Milatović, novoizabrani predsjednik države, jer to je nešto što opterećuje čitav izborni proces koji smo gotovo priveli kraju.“

3. U nastavku razgovora, u terminu od 19:03:24 do 19:09:10 sati (5 minuta 46 sekundi) emitovani su navodi koji slijede.

Milan Knežević, DNP-ZBCG: „Ponovio sam ranije, ponoviću i sad da je slučaj gospodina Božovića vrlo kontradiktoran i da zaslužuje jednu ozbiljnu analizu rada i sudova i tužilaštva, posebno ako imamo u vidu dvije kontradiktorne odluke Apelacionog suda i vanraspravnog vijeća Višeg suda u kojem Apelacioni sud potpuno donosi odluku kontra Višeg suda i očigledno da neko u Višem sudu ne radi svoj posao kako treba. A i kako bi radili posao kad je u tom sudu i dalje predsjednik Boris Savić, jedan od čuvenih apologeta i udarnika Vesne Medenice? Kako da komentarišemo Viši sud, kad se u njemu i dalje nalazi sudija Suzana Mugoša i čast izuzecima od strane sudija u Višem sudu, jasno je da je čitava ta institucija prilično kontaminirana i bez ozbiljne reforme u crnogorskom pravosuđu mi teško možemo doći do jasnih pokazatelja u kom pravcu bi trebalo da se poštuje i Zakonik o krivičnom postupku, a bogami i Ustav i zakoni ove države. Po mom mišljenju, onoliko koliko se ja razumijem u Zakonik o krivičnom postupku, mislim da su istekli razlozi za zadržavanje gospodina Božovića u pritvoru. Smatram da bi bilo neophodno da se njemu ostvari uvid u spise predmeta, jer to u značajnoj mjeri nas dodatno ojačava u stavu da se radilo o politički motivisanom hapšenju pred parlamentarne izbore.“

Voditeljka u studiju: „Prema programu 'Evropa sad 2' povećaće se akcize i porez privredi i tako povećati plate i penzije. Mislite li Vi da je to izvodljiv scenario?“

Milan Knežević, DNP-ZBCG: „To je nerealan scenario, jer su taj scenario pokušali da sprovedu i 2021. godine. Oni nijesu naplatili nijedno povećanje od akciza na gorivo i tada je bilo predviđeno 21 milion eura. Sa 21 milionom eura, koliko oni planiraju da uvećaju budžet povećanjem akciza se ne mogu povećati ni plate ni penzije. Jedino se plate mogu povećati na način ukoliko se ukine Fond PIO, tj da građani dobijaju pare na ruke i da onda sami opredjeljuju da li će se liječiti, da li će ih trošiti u kladionice, ili će ih trošiti na psihoaktivne supstance. Tako da ta konstrukcija oko povećanja plata i penzija je već pala u vodu, pošto je i gospodin Spajić nedavno rekao da je njemu potrebno da dođe do konsolidacija u budžetu i sada više nije prosječna plata 1000 eura, nego je sada oko 750 eura, kako je najavio. Tako da meni nije jasno, volio bih da u jednoj od TV debata pitam gospodina Spajića, kako misli, evo i sa projektovanim povećanjem akciza, koje mogu da napune budžet najviše na 20 miliona eura, kako misli da poveća plate i penzije? Znači to je nerealan. Ono što mi možemo da saopštimo, a saopštavali smo i za vrijeme kampanje da ćemo kroz obične izmjene i dopune Zakona o radu na prvom skupštinskom zasijedanju omogućiti povećanje plata koje su 450 eura za 13 odsto i vratićemo topli obrok, zimnicu i regres, tako što će svaki građanin u Crnoj Gori koji radi dobiti na kraju godine 225 eura za zimnicu i za regres. I za to su neophodne samo izmjene i dopune Zakona o radu i nema potrebe nikakve za novim udarima na budžet. Ovo što je 'Evropa sad 2' obećavala do prije neki dan, a pokazala prazan papir je nerealan i moja je dužnost da to saopštim građanima Crne Gore. Ukoliko ne vjeruju, plašim se da će se vrlo brzo uvjeriti, jer u našem budžetu ne postoje realni izvori da se obezbijedi ovakvo povećanje i plata i penzija, posebno ne od povećanja akciza, jer smo to imali 2021.“

godine u budžetu koji je predložio Miloško Spajić, a na kraju nijesmo imali jedan euro naplate od akciza".

Voditeljka u studiju: „Obećali ste povlačenje priznanja Kosova, ukoliko postanete premijer. Da li je to jedna od ključnih tačaka Vašeg programa?"

Milan Knežević, DNP-ZBCG: „To je jedna od ključnih tačaka spoljne politike. Mi nijesmo smatrali da ova identitetska pitanja treba da budu u fokusu izbornih aktivnosti, ali smo svakako imali jasan odgovor na svako pitanje koje opterećuje crnogorsku javnost i crnogorsko društvo. Ako je Duško Marković mogao da kaže da su oni 2008. godine priznali nezavisnost Kosova, iako je 85 odsto građana bilo protiv toga, ja onda mogu da kažem da ako naša koalicija, koju ja predvodim osvoji 41 mandat u Skupštini Crne Gore, a ja budem imao čast da budem izabran za premijera, prva odluka na spoljno-političkom planu biće povlačenje odluke o priznanju takozvane države Kosovo, jer smatram da je to u interesu Crne Gore, smatram da je to u interesu njenih građana i poboljšanju odnosa sa Srbijom i stvaranju jedne dobre regionalne atmosfere.“

Emitovani sadržaj nije bio označen i odvojen od ostalih sadržaja kao medijsko predstavljanje.

4. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranih segmenata programa iz tačaka 1 do 3 može se zaključiti da je u okviru informativnog sadržaja „Žurnal“ omogućeno upoznavanje javnosti sa idejama i mišljenjima predstavnika izbornih lista za parlamentarne izbore.
5. Ne može se dovesti u pitanje pravo emitera da u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještava o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike (član 8 stav 2 Pravilnika). Međutim, emiter je dužan da, u okviru takvih programskih sadržaja, prilikom izvještavanja, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na kandidate i njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove. Nasuprot tome, predmetni segmenti programa direktno i u cjelini su omogućavali predstavljanje i promociju stavova i poruka predstavnika izborne liste u informativnoj emisiji, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, što je u suprotnosti sa članom 8 Pravilnika, odnosno predstavlja prikriveno medijsko predstavljanje.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1. izdatog Odobrenja za emitovanje emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emiter prekršio član 8 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, okviru informativne emisije „Žurnal“, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „AST“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

Pripremila: Jelena Ninović Đuričić
Odobrila: Jadranka Vojvodić